

UNIwersytet
Warszawski

Wydział Zarządzania

Biuro Obsługi Dyscypliny Naukowej
nauki o zarządzaniu i jakości

Wydział Zarządzania
Politechnika Częstochowska
tel. 34 3250874

wpis. 20.09.2023

dr hab. Elwira Gross-Gołacka, prof. ucz.
Katedra Teorii i Organizacji Zarządzania
Wydział Zarządzania
Uniwersytet Warszawski

Warszawa, 6 września 2023 r.

**Recenzja osiągnięć w postępowaniu
w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
dr. Mariuszowi Urbańskiemu**

w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

I. Podstawy formalne recenzji

Podstawą formalną sporządzenia recenzji stanowi pismo Zastępcy Przewodniczącego Rady Dyscypliny Naukowej Nauk o Zarządzaniu i Jakości dr hab. inż. Sebastiana Kota, prof. PCz z dnia 4 lipca 2023 roku informujące o powołaniu w skład komisji habilitacyjnej w tym postępowaniu, w którym powołano mnie do pełnienia roli recenzenta.

Podstawą do przeprowadzenia oceny osiągnięć są dostarczone dokumenty:

- Wniosek przewodni;
- Dane wnioskodawcy;
- Kopia dokumentu potwierdzającego posiadanie stopnia doktora;
- Autoreferat przedstawiający opis kariery zawodowej oraz istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej, wraz z kopiami dokumentów potwierdzającymi określone osiągnięcia, w szczególności dotyczących staży naukowych, grantów, publikacji powstałych w wyniku prowadzenia badań w więcej niż jednej jednostce naukowej;
- Wykaz osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny.

Stwierdzam, że dołączona do wniosku dokumentacja spełnia formalnie zalecenia Rady Doskonałości Naukowej, sformułowane w związku z kompetencją wyrażoną w art. 221 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* w postępowaniu w

sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) (dalej zwana: Ustawa).

Ocenę osiągnięć przeprowadzono w oparciu o art. 219 Ustawy, który stanowi:

1. Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

1) posiada stopień doktora;

2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:

a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a,

lub

b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b,

lub

c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Wymogi określone w art. 219 Ustawy mają charakter łączny, co oznacza się stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która spełnia wszystkie z nich. Zatem ocenie podlegają trzy przesłanki: posiadanie stopnia doktora, posiadanie osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości oraz istotna aktywność naukowa. Należy mieć w pamięci, że art. 221 ust. 8 Ustawy wskazuje, że recenzenci oceniają czy osiągnięcia naukowe wnoszące znaczny wkład milcząco traktując ocenę istotnej aktywności naukowej. Jednak z uwagi na sformułowane w Ustawie przesłanki nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego w recenzji odniosę się także i do tego wymogu.

II. Podstawowe dane o przebiegu kariery zawodowej dr. Mariusza Urbańskiego

Dr Mariusz Urbański uzyskał tytuł zawodowy magistra inżyniera na kierunku budownictwo w zakresie technologii, organizacji i zarządzania w budownictwie na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej w 2006 roku. W 2014 roku uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w dyscyplinie budownictwo na podstawie przedstawionej rozprawy pt. *Podwyższenie stopnia równości posadzek betonowych w procesie obróbki powierzchni weryfikowanej efektywnością pracy pierścieniowego elementu roboczego*, której promotorem był dr hab. inż. Janusz Rajczyk, prof. PCz (recenzenci: prof. dr hab. inż. Kazimierz Flaga, prof. dr hab. inż. Romuald Szopa).

Habilitant posiada w swoim portfolio dyplom ukończenia studiów podyplomowych w zakresie charakterystyki energetycznej budynku i audytu na potrzeby termomodernizacji uzyskany w 2010 roku na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej.

Pracę zawodową Dr Mariusz Urbański rozpoczął w 2007 roku na stanowisku wykładowcy na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej. A następnie od 1 października 2008 roku był zatrudniony na stanowisku asystenta. Od 2014 roku do chwili obecnej Habilitant jest zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej. Równocześnie od 1 sierpnia 2021 roku jest zatrudniony na stanowisku dyrektora Instytutu Badawczego Dróg i Mostów.

Zatem pierwsza przesłanka ustawowa została spełniona (art. 219, ust. 1 pkt. 1 Ustawy)

III. Ocena osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości

Osiągnięcie naukowe zgodnie z artykułem 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy zostało przedstawione w postaci monografii pod następującym tytułem:

Uwarunkowania zatrudniania migrantów w polskich przedsiębiorstwach

oraz

cyklu 5 publikacji dotyczących problematyki poświęconej zatrudniania cudzoziemców przez polskie przedsiębiorstwa. Cykl obejmuje:

1. Urbański, M., AL-Tkhayneh, K.M., Shamugia, Z. (2022). Foreign employment in enterprises – examples from countries with different cultures. *Entrepreneurship and Sustainability Issues*, 9(3), s. 284-297
2. Urbański, M., (2021). Immigrant employees' management in the enterprises – evidence from Poland. *Polish Journal of Management Studies*, 24(2), s. 449-467
3. Khalid, B., Urbański, M. (2021). Approaches to understanding migration: A multi-country analysis of the push and pull migration trend. *Economics and Sociology*, 14(4), s. 242-267
4. Urbański, M., (2021). Ocena postrzegania globalnej strategii przez pracowników dużych przedsiębiorstw. *Przegląd Organizacji*, (3), s. 12-19.
5. Urbański, M., (2021). Company Global Competitive Strategy and Employees Awareness. *Marketing and Management of Innovations*, 2, s. 49-64.

Jako, że art. 219, pkt. 2 Ustawy mówi o konieczności wskazania „co najmniej” jednego kryterium wypełniającego „posiadane w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny”, co jednoznacznie nie wyklucza możliwości wypełnienia pozostałych kryteriów łącznie wskazanych do oceny – to przyjęto zatem do oceny monografię pt. *Uwarunkowania zatrudniania migrantów w polskich przedsiębiorstwach*.

Monografia została opublikowana w 2022 roku przez Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej. Recenzentami wydawniczymi monografii byli: Prof. dr hab. inż. Joanna Ejdys z Wydziału Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej oraz prof. dr hab. inż. Joanna Paliszkiwicz ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Książka liczy 349 stron. Składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, podsumowania, bibliografii, spisu tabel i rysunków oraz załączników.

Podjęta w monografii problematyka łączy dwie kategorie - zatrudniania cudzoziemców przez przedsiębiorstwa i zarządzania pracą migrantów w przedsiębiorstwach funkcjonujących w Polsce, ze szczególnym ukierunkowaniem na określenie szans i zagrożeń wpływających na dalszy rozwój przedsiębiorstwa. Obie kategorie wpisują się w przedmiot badań dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, akcentując dynamiczne spojrzenie na organizację.

Ze zjawiskiem migracji zarobkowej w Polsce mamy do czynienia od lat. Nie jest to nowe zjawisko ale można powiedzieć, że coraz bardziej znaczące. Na obecnym rynku pracy i w dzisiejszych organizacjach osoby szukające i podejmujące pracę zarobkową stanowią wyzwanie dla menedżerów i właścicieli firm. Zarządzanie zasobami ludzkimi w przedsiębiorstwach, w których coraz częściej środowisko pracy przekształca się w środowisko wielokulturowe sprawia, że uzasadnionym staje się poszukiwanie sposobów i metod sprawnego zarządzania tym środowiskiem.

W mojej ocenie Habilitant – z resztą słusznie - zabrał głos w dyskusji na temat kształtowania się procesów związanych z zatrudnianiem i zarządzaniem pracą migrantów w polskich przedsiębiorstwach. Tematyka ta bez wątpienia jest poznawczo niezwykle warta eksploracji. Obecnie globalizacja, sytuacja demograficzna i inne zjawiska geo-polityczne (choćby konflikty zbrojne) powodują, że zmienia się sposób funkcjonowania przedsiębiorstw, w sensie pozyskiwania i budowania kapitału ludzkiego i oczekiwań społecznych. Tym samym uważam, że badania osadzone w problematyce zatrudniania migrantów dają potencjał do rozpoznania procesów zatrudniania, ale i zarządzania, i do formułowania postulatów i rekomendacji w tym zakresie. Należy dodać, że stan wiedzy w odniesieniu do dynamicznego zjawiska wymaga ciągłej aktualizacji, co oznacza, że każde opracowanie i badanie stanowi wkład w jej budowanie. Jednak w recenzji odniosę się do kryterium „znacznego wkładu”. Aby to uczynić znaczenia nabiera poprawność metodyczna prowadzonych badań oraz wkład w relacji do istniejącego stanu wiedzy w danej problematyce dla przedmiotowej dyscypliny. Co do tego drugiego kryterium to stanowisko wyrażone przeze mnie zostało zaprezentowane powyżej. Jeżeli chodzi o metodykę to Habilitant poświęcił temu rozdział czwarty w monografii (10 stron) opisując szczegółowo etapy postępowania posiłkując się zaproponowanym przez prof. W. Dyducha podejściu do metodyki badań ilościowych. Habilitant zidentyfikował problem badawczy w postaci pytania *Jak kształtują się procesy związane z zatrudnianiem i zarządzaniem pracą migrantów w polskich przedsiębiorstwach?* (s. 148 Monografii), sformułował 13 pytań szczegółowych dotyczących: głównych determinant (oczekiwań, formalnych utrudnień, konsekwencji, szans, zagrożeń, słabych stron, mocnych stron) zatrudniania cudzoziemców przez polskie przedsiębiorstwa. Powyższe kwestie stanowiły podstawę zdefiniowania celu głównego, którym była „diagnoza procesu zarządzania pracownikami zagranicznymi w przedsiębiorstwie oraz ich wpływu na jego dalszy rozwój”. Słowo „diagnoza” nie powinno być celem samym w sobie, raczej cel mógłby przyjąć brzmienie: „określenie uwarunkowań...”. Z założenia diagnoza jest metodą, której celem jest rozpoznanie badanego obiektu poprzez: rozpoznanie sytuacji istniejącej, zaklasyfikowanie jej do danego typu, określenie podstawowych nieprawidłowości, wyjaśnienie przyczyn zaistniałego stanu rzeczy, określenie fazy rozwoju, przewidywanie dalszego rozwoju i jego skutki. Cel główny został uzupełniony o cele szczegółowe. Nie dokonano podziału na cele teoriopoznawcze, metodyczno-empiryczne i aplikacyjne co zdecydowanie uporządkowałoby opis wkładu w dyscyplinę nauk o zarządzaniu i jakości. Dalej na potrzeby procesu badawczego Habilitant przedstawił hipotezy, które dotyczyły poszukiwania relacji pomiędzy badanymi aspektami związanymi z zatrudnianiem cudzoziemców (w ujęciu procesów zarządzania zasobami ludzkimi) a parametrami przedsiębiorstwa takimi jak: wielkość, profil działalności i liczba zatrudnianych cudzoziemców. W mojej opinii Habilitant „popadł w pułapkę” zbyt

rozbudowanych hipotez. Zawierają one zdecydowanie więcej niż dwa pojęcia, a także więcej niż dwie relacje oraz występują liczne przecinki, spójniki, zdania podrzędne. Wspomniana pułapka polega na tym, że hipotezę zawierającą tego typu koniunkcje należy odrzucić, jeśli którakolwiek z relacji okazuje się nie mieć oparcia empirycznego, bez względu na wynik testu pozostałych relacji. Co akurat Habilitant nie uczynił – co w mojej opinii jest błędem metodycznym. W takich sytuacjach pomocne jest zatem stosowanie zasady „im krócej, tym lepiej”, która skłania do skupienia się na elementach niezbędnych hipotezy (Czakon, 2021, s. 89).

Powyżej omówione elementy procesu naukowo-badawczego stanowiły przesłankę do zaprojektowania postępowania badawczego, którego realizacji służyły zróżnicowane metody badawcze. Podsumowując, uważam że temat monografii dr Mariusza Urbańskiego został sformułowany prawidłowo i stanowi ważny problem badawczy w naukach o zarządzaniu i jakości. Mimo pewnych uwag opracowana koncepcja badań jest spójna. Pozytywnie oceniam również przyjęty schemat postępowania badawczego (rys. 4.1, s. 147 Monografia), której realizacja daje podstawy do uzyskania wartościowych wyników.

Układ monografii zbudowany jest na osi teoria-metoda-empiria, jest logiczny i sprzyja przejrzystej prezentacji wszystkich etapów badań. W strukturze pracy da się wyraźnie wyodrębnić część teoretyczną (rozdział pierwszy, drugi i trzeci), metodyczną (rozdział trzeci), empiryczną (rozdział piaty).

Część teoretyczna stanowi studium dotyczące zjawiska migracji, analizy danych wtórnych w kontekście migracji najpierw w społeczeństwie europejskim, a następnie w Polsce oraz zjawiska migracji zarobkowej w kontekście koncepcji zarządzania zasobami ludzkimi wielokulturowego środowiska pracy oraz motywacji. W tej części monografii Habilitant omawia zjawisko migracji i prezentuje operacjonalizację tego pojęcia. Kluczowe z tych pojęć zostały zaprezentowane w kontekście wybranych nurtów i koncepcji, choć nie uzasadniono, jakie były kryteria doboru konkretnych teorii i koncepcji. Na uwagę zasługuje podjęta przez Habilitanta próba dookreślenia podziału czynników migracji z podziałem na te przyciągające (pull) i wypychające (push) (s. 39, s. 46-47 Monografii). W dalszej części Habilitant prezentuje zjawisko migracji zarobkowej w ujęciu analizy danych wtórnych, najpierw w społeczeństwie europejskim, a następnie w Polsce oraz omawia zjawisko migracji zarobkowej w odniesieniu do Polski, analizując dynamikę zmian w liczbie migrantów przybywających do kraju, strukturę wieku migrantów, liczbę wydanych zezwoleń na pracę czy kraje pochodzenia migrantów. Ostatnia część teoretycznych rozważań Habilitanta dotyczy zjawiska migracji zarobkowej w kontekście koncepcji zarządzania zasobami ludzkimi wielokulturowego środowiska pracy oraz motywacji. W mojej opinii tym zagadnieniom jednak można było poświęcić więcej uwagi. Akurat podjęcie wyzwania w postaci połączenia zagadnienia ZZL, wielokulturowego środowiska pracy i zarządzania nim i motywacji migrantów było nie lada wyzwaniem. Stwierdzić muszę, że Habilitant poradził sobie z tym wyzwaniem nie najlepiej. Chociaż mam świadomość, że równie dobrze na ten temat można by przygotować odrębną monografię. Zabrakło mi zdecydowanie głębszych odniesień do teoretycznych rozważań i wyników badań takich autorek i autorów, jak: A. Poczowski, Ł. Sułkowski, A. Rakowska, A. Sitko-Lutek, M. Mor-Barak, M. Özbilgin). Warto było jednak - moim zdaniem – rozwinąć wątek specyfikacji czynników determinujących zatrudnienia cudzoziemców przez przedsiębiorstwa i zarządzania pracą migrantów w przedsiębiorstwach. Nie mniej jednak wątek wielokulturowego środowiska pracy w kontekście podejmowanej problematyki w monografii stanowi podstawę do dalszych rozważań na temat jak zarządzać miejscem pracy w którym pracują pracownicy reprezentujące różnorodne kultury.

Podsumowują, w części teoretycznej monografii Habilitant potwierdził znajomość krajowej i zagranicznej literatury przedmiotu, na co wskazują szerokie studia literaturowe. Sprawnie porusza się po zagadnieniach szczegółowych, potrafi syntetycznie ujmować złożone problemy zarządzania oraz formułować wartościowe wnioski. Niedosyt budzi jednak brak opisu procesu doboru literatury wykorzystanej do przeglądu.

Kolejna część monografii – rozdział czwarty – zawiera informacje na temat zrealizowanego procesu badawczego, opracowanego na potrzeby przeprowadzonych badań empirycznych oraz prezentuje zastosowane narzędzie badawcze wraz z charakterystyką respondentów. Swoje spostrzeżenia do w/w części monografii zaprezentowałam wyżej. Niedosyt pozostawia jednak brak informacji na temat przyjętego pradaygmatu/paradygmatów do badań tego/tych fundamentalnych modeli/modelu czy układu odniesienia/układów odniesienia, których używamy, by uporządkować obserwacje i rozumowanie. W mojej opinii – w tzw. monografii habilitacyjnej – Habilitant powinien zaprezentować w jakim paradygmacie/paradygmatach/teorii prowadzi swój dyskurs naukowo-badawczy.

Rozdział piąty – ten o charakterze empirycznym – zawiera wyniki wieloczynnikowych analiz przeprowadzonych na podstawie danych pierwotnych pozyskanych z przedsiębiorstw zatrudniających migrantów. Zrealizowane badania empiryczne dotyczyły procesów rekrutacji migrantów, procesów zarządzania operacyjnego pracą zatrudnionych migrantów, procesów motywacji i procesów przyszłego rozwoju przedsiębiorstwa. Dokonano identyfikacji istotnych zależności pomiędzy wybranymi kryteriami zatrudniania migrantów w badanych przedsiębiorstwach. W rozdziale tym dokonano również weryfikacji sformułowanych hipotez badawczych (co do czego mam wątpliwości).

Badania przeprowadzono na reprezentatywnej próbie przedsiębiorstw funkcjonujących w Polsce. Zastosowano metodę doboru losowego. Minimalna liczebność próby wynosiła 384 przedsiębiorstw. Do badań zakwalifikowano 424 poprawnie wypełnione ankiety. Badanie właściwe - poprzedzone badaniem pilotażowym – przeprowadzono w czwartym kwartale 2021 roku. Pozytywnie oceniam treść kwestionariusza ankietowego oraz sposób analizy i prezentacji wyników badań. W mojej opinii przeprowadzone badania empiryczne są cenne poznawczo oraz wskazują na ważne prawidłowości w kwestiach - zatrudniania cudzoziemców przez przedsiębiorstwa i zarządzania pracą migrantów w przedsiębiorstwach funkcjonujących w Polsce oraz przygotowane i zrealizowane w właściwym rygorze naukowym dla podjętych zagadnień badawczych.

Formalna strona monografii jest prawidłowa. Tekst jest przygotowany z dużą starannością, bez błędów redakcyjnych. Zastosowane elementy graficzne (rysunki, tabele, wykresy) pozytywnie wpływają na percepcję przedstawionych przez Habilitanta treści. W odniesieniu do całości opracowania docenić należy:

- dogłębną analizę i usystematyzowanie dorobku literaturowego dotyczącego zjawiska migracji, a w szczególności migracji zarobkowej;
- kompleksowe ujęcie migracji, obejmujące scharakteryzowanie typologii oraz czynników migracji wraz z propozycją autorskiego podziału czynników migracji na te o charakterze przyciągającym oraz wypychającym, wraz z ich szczegółową charakterystyką;
- dokładne scharakteryzowanie zjawiska, jakim jest migracja zarobkowa w świetle przeprowadzonych badań ilościowych;
- wzbogacenie teorii zarządzania poprzez zaprezentowanie procesu zarządzania pracownikami zagranicznymi w przedsiębiorstwach na podstawie przeprowadzonych badań empirycznych.

W tych obszarach monografia pt. *Uwarunkowania zatrudniania migrantów w polskich przedsiębiorstwach* wskazana przez dr Mariusza Urbańskiego jako główne osiągnięcie naukowe, opisane w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy, stanowi wkład w rozwój dyscypliny nauk o zarządzaniu i jakości.

Pomimo wyrażonych przeze mnie wątpliwości i krytycznych uwag wobec recenzowanego dorobku naukowego Habilitanta, które mają oczywiście charakter oceny ostatecznie stwierdzam, że osiągnięcia naukowe zgodnie z art. 219 ust.1 pkt. 2 Ustawy wnoszą znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości.

Warto dodać, że Habilitant w dorobku naukowym posiada także cykl artykułów na temat zjawiska migracji zarobkowej, które w swym *Autoreferacie* przedłożył do oceny (o czym wspominałam wyżej). Każdy z tych artykułów prezentuje wyniki odrębnych krajowych i międzynarodowych badań empirycznych nt. czynników kształtujących migracje zarobkowe i zarządzanie migrantami w przedsiębiorstwach.

Druga przesłanka ustawowa została spełniona (art. 219, ust. 1 pkt.2 Ustawy)

IV. Ocena istotnej aktywności naukowej

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt. 3 Ustawy w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego istotna aktywność naukowa realizowana w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej jest przesłanką warunkującą nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego. Habilitant realizuje taką działalność naukową zarówno na obszarze kraju w różnych instytucjach szkolnictwa wyższego, np. Instytucie Badawczym Dróg i Mostów czy Wydziale Budownictwa Politechniki Częstochowskiej, gdzie początkowo specjalizował się w problematyce budownictwa. To jednak z biegiem czasu skutecznie i systematycznie rozszerzał swoje badania naukowe o dodatkowe obszary, powiązane w pewnym stopniu z budownictwem, ale skupiające się na problematyce organizacji i zarządzania. Koncentrował się na działaniach ukierunkowanych na rozpoczęcie współpracy międzynarodowej czego efektem była nawiązana współpraca z zagranicznymi ośrodkami naukowymi, m.in. z Malezji, Chin, Anglii, Słowacji, Serbii, Rosji, Kanady, Indonezji, Ukrainy, Tajlandii, Litwy i Indii. Rezultatem tej aktywności międzynarodowej jest szereg artykułów naukowych publikowanych w znaczących czasopismach naukowych, charakteryzujących się chociażby wysokim IF (*Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, s. 19*). W przedłożonym mi do recenzji *Autoreferacie* brakuje informacji o konkretnych jednostkach z jakimi współpracował Habilitant i jakie to były formy współpracy to przedłożone do oceny rezultaty tej współpracy pozwalają mi na pozytywną ocenę tej aktywności.

Ponadto Habilitant odbył siedmiomiesięczny staż (02-01-2021-30-07-2021) na Bansomdejchaopraya Rajabhat University w Tajlandii oraz dwutygodniowy staż (25.04.2022 – 08.05.2022) na University of Presov, Faculty of Management and Business, których celem była realizacja celów badawczo-naukowych, dydaktycznych oraz wymiana doświadczeń. Efektem tej mobilności międzynarodowej – dla przykładu poddaję – są następujące artykuły naukowe:

1. The Sustainable Consumption of Slow-Moving Consumer Goods in Omnichannels, Kulchitaphong, I., Urbanski, M., Chaveesuk, S., Chaiyasoonthorn, W., *Academy of Strategic Management Journal*, 20, s. 1-7;
2. How to Shift Consumer Willingness to Use the Emerging Technologies On Omnichannel, Junsawang. S., Chaiyasoonthorn, W., Urbański, M., Chaveesuk, S. (2022), *Montenegrin Journal of Economics*, 18(3), s. 183-196 ;
3. Approaches to understanding migration: A multi-country analysis of the push and pull migration trend, Khalid, B., Urbański, M. (2021), *Economics and Sociology*, 14(4), s. 242-267 ;

czy członkostwo w komitecie organizacyjnym 5th International Multiconference of Management Science 2021 (Business Sustainability and Digital Transformation, 29 lipca 2021, Tajlandia).

Według zestawienia (*Wykaz osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny*) wynika mobilność Habilitanta, w szczególności jeśli chodzi o współpracę z podmiotami zagranicznymi, realizację projektów („Organisational and Social Effects of Labour Migration” - King Mongkut’s Institute of Technology; „Wodne, przyjazne dla środowiska grunty wysoko pigmentowane cynkiem/ Waterbased, environmental friendly Zinc rich primer system (EcoWaterZinc)” - Projekt NCBiR). Aktywność w ramach tych projektów miała głównie charakter wykonawczy/podwykonawczy.

Po obronie pracy doktorskiej zainteresowania naukowo-badawcze Habilitanta obejmowały zagadnienia związane z powierzchniami betonowymi. To jednak z czasem Habilitant coraz częściej uwagę poświęcał problemom zarządzania projektami budowlanymi w których skuteczne zarządzanie zasobami ludzkimi stanowiło decydujący element. Dr Mariusz Urbański opublikował 60 prac naukowych, w tym w okresie po uzyskaniu stopnia doktora – 57 pozycji, w tym: 1 autorską monografię, 14 rozdziałów monografiach, (w tym 5 współautorskich) i 42 artykułów naukowych (w tym 35 współautorskich), 6 artykułów w recenzowanych materiałach pokonferencyjnych. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że 14 z łącznej liczby artykułów naukowych zostało opublikowanych w czasopismach z IF (*International Journal of Environmental Research and Public Health, Transformations in Business and Economics, Journal of Competitiveness, Energies, Sustainability, Acta Montanistica Slovaca*). Analiza danych naukometrycznych Habilitanta prezentuje się w następujący sposób:

- cytowania według bazy Web of Science: 254 (z autocytowaniami), 239 (bez autocytowań);
- cytowania według bazy Scopus: 355 (z autocytowaniami), 335 (bez autocytowań);
- cytowania według Google Scholar: 662 (z autocytowaniami), 596 (bez autocytowań);
- indeks Hirscha według bazy Web of Science: 10;
- indeks Hirscha według bazy Scopus: 12;
- indeks Hirsch według Google Scholar: 13;
- po uzyskaniu stopnia doktora w 2014 r., według wartości punktowej udziału jednostkowego – 2885,8, w tym (autorska monografia: 120; 14 rozdziałów w monografiach: 348,33; 42 artykuły naukowe w czasopismach: 2417,47).

Należy zauważyć, że – jeżeli chodzi o cytowania Habilitanta– to wyniki są wysoce zadowalające. Poza publikacjami efekty swojej pracy naukowej dr inż. Mariusz Urbański upowszechnia również poprzez udział w konferencjach i seminariach naukowych. Habilitant uczestniczył w 15 konferencjach naukowych, w tym w 14 z referatami. Brał również udział w pracach komitetów organizacyjnych konferencji krajowych i zagranicznych (7 konferencji).

Ponadto Habilitant uczestniczy aktywnie w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism (International Journal of Business, Economics and Social Development; Global Journal of Entrepreneurship and Management; Roads and Bridges - Drogi i Mosty; International Journal of Finance, Economics and Business; Sustainability (Guest Editor - Special Issue: "Sustainable Construction Investments – Technical and Organizational Implications"). Również udziela się jako recenzent pracach naukowych w licznych międzynarodowych czasopismach (m.in. Applied Sciences, Axioms, Behavioral Sciences, Biuletyn WAT; Buildings, Challenges, Economies, Energies, Global Journal of Entrepreneurship and Management, International Journal of Environmental Research and Public Health, Journal of Open Innovation: Technology, Market and Complexity, Journal of Risk and Financial Management, Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research, Mathematics, Processes, Risks, Social Sciences, Sustainability, Symmetry, Vehicles, World Electric Vehicle Journal). W *Autoreferacie* zabrakło informacji o liczbie recenzowanych artykułów i materiałów naukowych.

Całościową aktywność naukową Habilitanta oceniam pozytywnie. Aktywność naukowa na forum międzynarodowym, w tym udział w konferencjach oraz aktywność publikacyjna, a także prowadzenie aktywności naukowej w więcej niż jednym podmiocie, w tym zagranicznym jest satysfakcjonująca. Habilitant uczestniczył w realizacji projektów naukowych.

W efekcie dokonanej oceny, przedstawione wyżej argumenty dają przesłanki do stwierdzenia, iż dorobek Habilitanta spełnia kryteria ustawowe z perspektywy starań o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Trzecia przesłanka ustawowa została spełniona (art. 219, ust. 1 pkt. 3 Ustawy)

V. Informacje dodatkowe

W przedłożonej do oceny dokumentacji zostały również zawarte informacje i osiągnięcia wykraczające poza kryteria ustawowe, dotyczące współpracy z otoczeniem społecznym i gospodarczym. Habilitant posiada na swoim koncie współpracę z Komitetem Technicznym, wchodzącym w skład Światowego Stowarzyszenia Drogowego PIARC (jako ekspert) oraz jest Członkiem Komisji Inżynierii Budowlanej na okres kadencji 2019-2022 Prezydium Oddziału PAN.

Ponadto Habilitant aktywnie bierze udział w licznych projektach budowlanych głównie jako inspektor nadzoru, choć tego typu aktywność ma charakter branżowy to tym bardziej oznacza realizowanie postulatów nauk o zarządzaniu i jakości odnoszących się do użyteczności praktycznej prowadzonych badań naukowych, co niewątpliwie oceniam pozytywnie.

W mojej ocenie Habilitant z korzyścią dla różnych interesariuszy łączy doświadczenie biznesowo-organizacyjne z badaniami naukowymi. Habilitant jest również współautorem patentu „Element zbrojenia rozproszonego” (autorzy: Urbański Mariusz, Sczygiol Norbert, Helbrych Paweł, Politechnika Częstochowska, Częstochowa. Int.Cl.: E04C 5/01 (2006.01), E04C 5/02 (2006.01); „Przyrząd do wskazania rozpoczęcia operacji zacierania powierzchni betonowych. Politechnika Częstochowska, Częstochowa, (autorzy: Mariusz Urbański, Jarosław Rajczyk, Marlena Rajczyk, Int.Cl.: B28B 17/00 (2006.01), G01N 3/42 (2006.01) oraz wzoru użytkowego.

W przedłożonych mi do recenzji dokumentach Habilitant nie zawarł żadnych informacji na temat działalności i dorobku dydaktycznego (prowadzonych zajęć dydaktycznych,

przeprowadzonej opieki promotorskiej czy pełnienie funkcji recenzenta pracy dyplomowych i magisterskich).

Dr Mariusz Urbański jest laureatem nagrody Rektora Politechniki Częstochowskiej (indywidualna II stopnia) za osiągnięcia publikacyjne (2021), Nagrody Rektora Politechniki Częstochowskiej (zespołowa II stopnia, 2020), Nagrody Rektora Politechniki Częstochowskiej (zespołowa II stopnia, 2019), Nagrody Rektora Politechniki Częstochowskiej (zespołowa III stopnia, 2009).

VI. Konkluzja

Zapisy Ustawy stanowią, że Habilitant powinien posiadać osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową i oznacza, że oba warunki muszą być spełnione jednocześnie. Wymogi określone w art. 219 mają bowiem charakter łączny, co oznacza, że stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która spełnia wszystkie z nich.

Stwierdzam, że przedstawione osiągnięcia naukowe, w tym monografia autorska pt. *Uwarunkowania zatrudniania migrantów w polskich przedsiębiorstwach* i jej warstwy metodycznej, które zostały przedstawione w części analitycznej wnoszą znaczny wkład w rozwój dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości. Stwierdzam także, że Habilitant wykazuje się wystarczającą intensywnością aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej jednostce, w tym zagranicznej.

W rezultacie należy stwierdzić, że kryteria ustawowe, niezbędne do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego, określone w art. 219 ust. 1 pkt. 3 Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.) zostały spełnione.

W konsekwencji popieram wniosek Habilitanta o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

